

KRETINGOS RAJONO VYDMANTŲ VIDURINĖS MOKYKLOS IŠORINIO VERTINIMO ATASKAITA

IŽANGA

Vizito laikas – 2012 m. gruodžio 10–14 d.

Vizito tikslas – mokyklų veiklos kokybės išorinis vertinimas.

Išorės vertintojų komanda:

Danguolė Petkienė, vadovaujančioji vertintoja.

Andrius Norkus, atsakingas už 1-os srities „Mokyklos kultūra“, išskyrus temą „Tvarka“, bei 3-os srities „Pasiekimai“ vertinimą;

Vida Makutienė, atsakinga už 2-os srities „Ugdymas ir mokymasis“, išskyrus temų „Mokymo ir mokymosi diferencijavimas“ bei „Vertinimas ugdant“ vertinimą;

Dalia Baliutavičienė, atsakinga už 4-os srities „Pagalba mokiniui“ ir 2-os srities „Ugdymas ir mokymasis“ temų „Mokymo ir mokymosi diferencijavimas“ bei „Vertinimas ugdant“ vertinimą;

Remigijus Masteika, atsakingas už 5-os srities „Mokyklos strateginis valdymas“ ir 1-os srities „Mokyklos kultūra“ temos „Tvarka“ vertinimą.

Išorės vertintojai stebėjo 81 pamoką, 9 neformaliojo švietimo užsiėmimus, 2 pagalbos mokiniui specialistų užsiėmimus, 1 renginį, gilinosi į mokinių, mokytojų ir specialistų veiklą pamokose, mokyklos vadovų, mokytojų, klasių vadovų ir aptarnaujančio personalo darbą kabinetuose, koridoriuose ir kitose mokyklos patalpose. Vizito metu išorės vertintojai kalbėjosi su Mokyklos, Metodinės tarybos nariais, Mokytojų profesinės sąjungos atstovais, Vaiko gerovės komisijos nariais, Seniūnų tarybos nariais, mokyklos darbuotojais, mokiniais, analizavo mokyklos veiklos, mokinių pasiekimų ir pažangos fiksavimo dokumentus.

Vertinant vadovautasi Bendrojo lavinimo mokyklų veiklos kokybės išorinio vertinimo tvarkos aprašu, Mokyklų išorės vertintojų elgesio kodeksu, informacijos fiksavimo formomis. Vertintojai naudojo šiuos pačius kaip ir Bendrojo lavinimo mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo veiklos rodiklius.

Vertinimo procese ir ataskaitoje taikyta penkių vertinimo lygių skalė:

- „labai gerai“ – suprasdami, kad veikla pamokoje yra nepriekaištinga, veiksminga, savita, kūrybiška, o mokytojo patirtį galima paskleisti už mokyklos ribų;
- „gerai“ – suprasdami, kad veikla pakankamai kryptinga, tinkama, lanksti, turinti savitų bruožų, o mokytojų patirtį verta skleisti mokykloje;
- „neblogai“ – suprasdami, kad veikla yra priimtina, vidutiniška, ne visuomet prasminga ir veiksminga; t.y. veikla mokykloje tinkama, bet yra ką tobulinti, verta sustiprinti ir išplėtoti;
- „prastai“ – suprasdami, kad veikla neperspektyvi, neveiksminga, nekonkreči, rizikinga – būtina tobulinti;
- „labai prastai“ – suprasdami, kad veiklą būtina iš esmės keisti.

Išskiriant mokyklos stipriąsias bei tobulintinas sritis prie teiginių nurodomas vertinimo lygis bei temos arba veiklos rodikliai (pvz., 1.3., 4.2.1., 3.4. ir t. t.), kuriuos mokykla gali perskaityti ir pasitikslinti Bendrojo lavinimo mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo rekomendacijose.

Ataskaitoje pamokos vardijamos jas sugrupavus pagal vertinamas ir aprašomas stipriąsias bei tobulintinas ugdymo sritis. Vertindami vienus ar kitus mokyklos veiklos aspektus išorės vertintojai rėmėsi statistinės ataskaitos duomenimis (toliau – STA), t. y. mokinių ir tėvų nuomonių tyrimo, kuris buvo atliktas NMVA iki išorės vertintojų avykimo į mokyklą, duomenys.

Išorės vertintojų komanda įsitikinusi, kad visus tobulintinus veiklos aspektus mokykla gali įgyvendinti veiksmingai panaudodama vidaus resursus ir, esant poreikiui, pasitelkdama išorės partnerius.

Nuoširdžiai dėkojame mokyklos direktorei Astai Burbieniui, direktoriaus pavaduotojams Bronei Kietelytei, Rasai Stonkuvieniui, Povilui Kubiliui ir visam mokyklos kolektyvui už bendradarbiavimą ir svetingumą, už noriai ir nuosekliai suteiktą informaciją.

I. MOKYKLOS KONTEKSTAS

Kretingos r. Vydmantų vidurinė mokykla yra jauniausia mokykla Kretingos rajone, įsteigta 1987 m. Jos atsiradimą lėmė tuometinio Vydmantų agroprekybinio ūkio ekonominis pajėgumas ir siekis pagerinti ūkio darbuotojų vaikams mokslo prieinamumą. Nuo pat mokyklos įkūrimo daug dėmesio buvo skiriama profesionalių pedagogų pritraukimui, materialinės bazės stiprinimui, estetinės aplinkos kūrimui. Iki to laiko Vydmantų kaimo vaikai, baigę pradinę mokyklą, kuri veikė nuo 1930 m., vykdavo mokytis į Palangą. 2001–2004 m. vykdė mokyklos renovaciją.

Vydmantų vidurinė mokykla švietimo paslaugas teikia Vydmantų, Kiauleikių, Kvecių, Pryšmančių kaimų gyventojų vaikams. Problemų dėl mokinių pavėžėjimo nekyla, nes visuomeninio transporto tvarkaraštis mokiniams yra patogus ir tinkamas. Šiuo metu Vydmantų miestelyje gyvena apie 2400 gyventojų, gausu įmonių, bendrovių, kuriuose dirba mokinių tėvai. Daugumos šių mokyklą lankančių mokinių šeimų socialinė-ekonominė padėtis, anot mokyklos, yra vidutinė: 108 mokiniams skirtas nemokamas maitinimas, šeimų, kuriose vienas iš tėvų bedarbis – 35.

Mokinių skaičius mokykloje mažėja nežymiai, tai susiję su demografinėmis ir emigracijos problemomis. Bendruomenę neramina klausimas dėl mokyklos ateities, kuri, kaip teigia mokyklos bendruomenės nariai, priklauso nuo mokinių skaičiaus – mokykla gali būti pertvarkoma į gimnaziją arba progimnaziją, o gal būt į pagrindinę mokyklą. Vydmantai nuo Palangos yra nutolę 4 km, nuo Kretingos – apie 8 km, tačiau tik pavieniai mokiniai renkasi gimnazijas kitose vietovėse, beveik visus mokinius ir jų tėvus tenkina mokymo kokybė Vydmantų vidurinėje mokykloje, todėl vaikai pradėję mokytis pirmoje klasėje šioje mokykloje įgyja ir vidurinį išsilavinimą.

2012–2013 m.m. Vydmantų vidurinėje mokykloje mokosi 298 mokiniai, juos ugdo 32 mokytojai (iš jų 4 mokytojai dirba nepagrindinėse pareigose). Mokytojų kvalifikacija gana aukšta – 1 mokytojas ekspertas, 15 mokytojų metodininkų, 12 vyresniųjų mokytojų, 4 pedagogai turi mokytojo kvalifikacinę kategoriją. Mokytojams talkina logopedas ir specialusis pedagogas (po 0,5 etato), socialinis pedagogas (0,5 etato), sveikatos priežiūros specialistas (0,25 etato). Psichologo etatas panaikintas nuo 2012 m. rugsėjo mėn. dėl nepakankamo mokinių skaičiaus. Buvusiam mokyklos direktoriui išėjus į užtarnautą poilsį, Vydmantų vidurinei mokyklai nuo 2012 m. lapkričio 2d. vadovauja direktorė Asta Burbienė (II-a vadybinė kategorija), direktoriaus pavaduotojos Bronė Kietelytė (II-a vadybinė kategorija) ir Rasa Stonkuvienė (III-ia vadybinė kategorija) bei direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams Povilas Kubilius.

Vydmantų vidurinės mokyklos mokytojai noriai dalijasi darbo patirtimi su kolegomis mokykloje, rajone ir respublikoje – veda seminarus, metodinius renginius, konferencijas, rengia ir įgyvendina projektus. Istorijos mokytojas ekspertas D.Petreikis yra išleidęs 6 leidinius, šiuo metu su kitais autoriais rengia istorijos vadovėlį 6 klasei.

Mokykla, kaip teigia bendruomenės nariai, visuomet išsiskyrė kūrybiškumu, meniniu ugdymu, visais laikais daug dėmesio skyrė muzikai, dailei, šokiui. Neformalusis švietimas įgyvendinamas atsižvelgiant į mokinių poreikius ir mokyklos galimybes. Gana glaudūs ugdymo įstaigos ryšiai su vietos bendruomene – bendradarbiavimas vyksta organizuojant bendrus renginius, rengiant projektus, ieškant galimybių mokinių ir bendruomenės narių aktyvumui skatinti.

Kretingos r. savivaldybės administracijos švietimo skyriaus teigimu, Vydmantų vidurinės mokyklos išskirtiniai bruožai – „Estetiška ir jauki aplinka, modernizuoti kabinetai ir mokytojų darbo vietos. Puikiai suformuota vadovų komanda. Vykdomi projektai. Tai viena pirmųjų mokyklų rajone, kuri įdiegė elektroninį dienyną”.

Finansavimas pagal mokinio krepšelio lėšas įstaigai 2012 m. buvo nepalankus dėl per didelio mokinių skaičiaus (pagal mokinio krepšelio skaičiavimo metodiką).

Mokyklos pirminėje informacijoje konstatuota, kad 2011–2012 mokslo metais vadovai ir mokytojai buvo susitarę daugiausia dėmesio skirti „gabių ir talentingų mokinių ugdymui”, o 2012–2013 m. – „vertinimui, vertinimo tvarkų atnaujinimui”.

II. MOKYKLOS STIPRIEJI IR TOBULINTINI VEIKLOS ASPEKTAI

Stiprieji veiklos aspektai

1. Bendruomenės narių tapatumo jausmas (1.1.3. – 3 lygis).
2. Mokyklos atvirumas ir svetingumas (1.1.5. – 4 lygis).
3. Puoselėjama jauki mokyklos aplinka (1.3.3. – 4 lygis).
4. Tinkamas neformaliojo švietimo organizavimas (2.1.5. – 3 lygis).
5. Pamokos struktūros kokybė (2.2.2. – 3 lygis).
6. Mokymo ir gyvenimo ryšys (2.3.2. – 3 lygis).
7. Neakademiniai mokinių pasiekimai (3.2.2. – 4 lygis).
8. Aktyvi savivaldos institucijų veikla (5.3.1. – 3 lygis).
9. Personalo komplektavimas (5.4.1. – 3 lygis).
10. Racionalus lėšų naudojimas (5.5.1. – 3 lygis).

Tobulintini veiklos aspektai

1. Mokyklos įvaizdžio kūrimas ir viešieji ryšiai (1.4.3. – 2 lygis).
2. Išmokymo stebėjimas pamokoje (2.3.4. – 2 lygis).
3. Užduočių ir veiklos diferencijavimas ir individualizavimas pamokoje (2.5.2. – 2 lygis).
4. Gabių vaikų ugdymas (4.3.2. – 2 lygis).
5. Mokyklos veiklos kokybės įsivertinimas (5.2. – 2 lygis).

III. MOKYKLOS ĮSIVERTINIMO VEIKSMINGUMAS

Įsivertinimas Kretingos r. Vydmantų vidurinėje mokykloje vykdomas vadovaujantis Bendrojo lavinimo mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo rekomendacijomis, tačiau neskiriamas dėmesys šio proceso veiksmingumui analizuoti, o giluminio įsivertinimo metu gauti rezultatai mažai naudojami mokyklos tobulinimui.

Įsivertinimą vykdyti mokykla pradėjo 2004 m., tačiau įsivertinimo procedūros vyko iš dalies formaliai. Dauguma mokyklos bendruomenės narių išsakė nuomonę, kad mokyklos veiklos kokybės įsivertinimas nėra veiksmingas ir prasmingas. 2012–2013 m. m. dėl dalies mokytojų neigiamo požiūrio bei susidariusių aplinkybių keičiantis mokyklos vadovams veiklos kokybės įsivertinimo grupė nebuvo sudaryta. Mokykla vykdo tyrimus ir apklausas įvairiais klausimais, iš dalies apibendrina rezultatus ir panaudoja juos veiklai planuoti. Kaip teigiama mokyklos pirminėje informacijoje „sistemiškai yra analizuojamos mokinių ugdymo ataskaitos, pasiekimų rezultatai, tolimesnio mokinių mokymosi duomenys“, analizuojami pamokų stebėsenos dokumentai, mokinių nuomonės tyrimų duomenys, SSGG analizė.

Remiantis surinkta informacija galima daryti išvadą, kad mokyklai vertėtų atnaujinti įsivertinimo vykdymą, tobulinti įsivertinimo procedūras ir panaudoti gautus rezultatus mokyklos veiklos tobulinimui. Būtų naudinga inicijuoti tiriamų veiklos rodiklių antrojo ir ketvirtojo lygių konkrečių iliustracijų kūrimą bei mokyklos bendruomenės narių susitarimą dėl jų. Mokytojų susitarimai dėl tiriamų veiklos rodiklių kokybės ne tik rodytų, ko konkrečiai mokykla siekia vienu ar kitu klausimu, kaip konkrečiai turėtų pasireikšti siekiamybė, bet ir sutelktų visus mokytojus kompetencijų plėtotei dėl bendrų tikslų. Susitarimai dėl veiklos kokybės tarnautų ir prasmingesniai kiekvieno mokytojo savo darbo taisyklės mokslui, stiprintų atsakomybę už visas

mokyklos veiklos kokybę. Giluminio įsivertinimo metu gautus duomenis vertėtų palyginti su siekiamybe, taip būtų nustatomas realus kokybės lygis, mokyklos bendruomenės nariams būtų teikiama patikima informacija apie mokyklos veiklos kokybę. Įsivertinimo duomenys turėtų būti naudojami rengiant įvairaus lygio mokyklos planus. Ugdymo įstaigai reiktų atsisakyti deklaratyvaus kalbėjimo apie vienų ar kitų nuveiktų darbų naudą, ne tik tikslingai numatyti priemones, bet ir analizuoti ir patikimai vertinti jų poveikį mokyklos tobulinimui. Tikėtina, kad mokyklos vadovai ir mokytojai dar kartą išanalizavę įsivertinimo proceso sėkmes ir problemas, atsižvelgę į aukščiau pateiktas rekomendacijas, įsivertinimo metu gautus duomenis panaudos veiksmingesniam mokyklos tobulinimui.

IV. PENKIŲ SRIČIŲ VERTINIMAS

1. MOKYKLOS KULTŪRA

Kretingos rajono Vydmantų vidurinės mokyklos kultūra vertinama gerai.

Mokyklos etosas vertinamas gerai, išskyrus veiklą pagal rodiklį „Mokyklos atvirumas ir svetingumas“, kuri įvertinta puikiai. Ugdymo įstaigos strateginiuose dokumentuose numatytos vertybės ir nuostatos didele dalimi atsispindi mokyklos veikloje. Iš pokalbių su administracija, Vaiko gerovės komisijos nariais ir mokinių savivalda paaiškėjo, kad mokyklos bendruomenėje laikomasi tolerancijos, demokratijos principų. Ugdant dorovines nuostatas remiamasi krikščioniškosiomis tradicijomis. Vertinimo komandos nariai pastebėjo, kad dauguma mokinių mandagūs, sveikinas. Vizito metu neužfiksuota konfliktinių situacijų ar patyčių atvejų. Sėkmingas mokinių vertybių ir dorovinių nuostatų ugdymas stebėtas anglų k., matematikos 3 kl., etikos, tikybos, žemaičių k. 6 kl., dailės 8 kl.; etikos, lietuvių k. 10a kl., pilietinio ugdymo 10b kl., lietuvių k. 12 kl. pamokose, neformaliojo švietimo būrelių „Trys švieselės“ ir „Bendraamžių klubas“ veiklose. Prie mokinių nuostatų ir vertybių ugdymo prisideda ir mokyklos laikraštis „Sprigtas“, kuriame nušviečiami aktualūs bendruomenei įvykiai. Mokykla turi savo dainą ir ženklą. Prieš dvejus metus mokinių iniciatyva nutarta nešioti uniformą. Kol kas ugdymo įstaigoje nėra muziejaus, tačiau mokyklos bendruomenė ateityje planuoja jį įkurti.

Mokyklos tradicijos bei ritualai pasižymi savitais bruožais ir yra tinkamai puoselėjami. STA duomenimis, mokykloje vykstančiais renginiais yra patenkinti 92,2 proc. mokinių. Tradiciniai organizuojami renginiai: Mokslo ir žinių šventė, Europos kalbų diena, Mokinių savivaldos diena, Mokytojų diena, Rudenėlio šventė, Tolerancijos diena, advento šventės, naktinis žygis, Šimtadienio šventė, Skaitovų konkursas, Užgavėnių šventė, buvusių mokinių susitikimai, Kaziuko mugė, Žemės diena, Knygos šventė, Paskutinio skambučio šventė, Išleistuvių vakaras, Senelių šventė, Vyturių šventė, liaudiškos vakaronės. Kasmet minimos valstybinės šventės. Tradiciškai kiekviena klasė yra atsakinga už renginį – aštuntokai kasmet organizuoja šv. Valentino dieną, devintokai – Užgavėnes, dešimtukai – karnavalą, vienuoliktukai – Šimtadienį ir Paskutinio skambučio šventę, dvyliktukai – Mokytojų dieną.

Bendruomenės narių tapatumo jausmas vertinamas gerai ir yra laikytinas vienu iš stipriųjų mokyklos veiklos aspektų. STA duomenimis, 86,4 proc. mokinių didžiuojasi, kad mokosi Vydmantų vidurinėje mokykloje. Net 97,9 proc. tyrime dalyvavusių tėvų nurodė esantys patenkinti, kad jų vaikas mokosi būtent šioje ugdymo įstaigoje. Ir mokiniai, ir pedagogai mokyklos išskirtinumu laiko šiltą, nuoširdų bendruomenės narių tarpusavio bendravimą ir supratimą, kylantį iš gero vienas kito pažinimo. Tapatinimąsi su mokyklos bendruomene atspindi buvusių mokinių dėmesys mokyklai, dalyvavimas jos renginiuose.

Bendruomenės santykiai vertinami gerai. STA duomenys rodo, kad dauguma mokinių mokykloje jaučiasi saugūs, gerbiami, o iškilus rūpesčiui ar problemai turėtų į ką mokykloje kreiptis. Aktyvi dabartinės Mokyklos tarybos ir mokinių savivaldos veikla leidžia spręsti, kad įstaigos bendruomenė yra linkusi susitelkti ir bendradarbiauti mokyklos labui, o jų iniciatyvos skatinamos,

priimamos ir palaikomos. Gerą psichologinę atmosferą kolektyve išskyrė ir įstaigos mokytojų profsąjungos nariai.

Mokyklos atvirumas ir svetingumas yra vertinamas puikiai ir laikytinas vienu iš stipriųjų institucijos veiklos aspektų. Iš pokalbių su Mokyklos taryba, administracija, mokinių tėvų atstovais paaiškėjo, kad į tėvų iniciatyvas yra atsižvelgiama. Tai patvirtino ir STA duomenys – beveik visi mokinių tėvai pritarė teiginiui, kad mokykloje jie yra gerbiami, jų nuomonė vertinama ir kad jiems pakanka informacijos apie vaiko mokymąsi ir elgesį mokykloje. Tėvai kviečiami į mokyklos renginius, prisideda organizuojant mokinių išvykas, dalyvauja ir ugdymo procese (pavyzdžiui, vieno mokinio tėtis policininkas supažindina pradinukus su eismo taisyklėmis).

Klasių mikroklimatas geras. Nors STA duomenys leidžia manyti, kad mokykloje kartais pasitaiko drausmės ir klasės valdymo sunkumų, daugumoje vertintojų komandos stebėtų pamokų mokiniai buvo mandagūs bei geranoriški, o mokytojo ir mokinių santykiai buvo grįsti abipuse pagarba. Palankus mikroklimatas sudarė geras sąlygas mokymuisi. Santykių, tvarkos ir klasės valdymo vertinimai stebėtose 92 pamokose ir neformaliojo švietimo veikloje pateikti 1 lentelėje.

Santykių, tvarkos ir klasės valdymo stebėtose pamokose apibendrinti vertinimai

1 lentelė

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
29 pamokos (31,5 proc.)	36 pamokos (39,1 proc.)	24 pamokos (26,1 proc.)	3 pamokos (3,3 proc.)

Mokyklos pažangos siekiai vertinami vidutiniškai, išskyrus rodiklį „Asmenybės raidos lūkesčiai“, kuris vertinamas gerai. Asmenybės, socialinio ir moralinio ugdymo tikslai yra numatyti strateginiuose mokyklos dokumentuose, jų kryptingai padeda siekti neformaliojo švietimo veikla, organizuojami renginiai, dalyvavimas projektinėje veikloje. Sėkmingais projektais mokyklos bendruomenė laiko dalyvavimą „Olweus“ ir „Sniego gniūžtės“ programose.

Mokymosi pasiekimų lūkesčiai neblogi. Strateginiuose mokyklos veiklos dokumentuose atsispindi dėmesys vaiko poreikių tenkinimui, tačiau stebėtose pamokose vertintojai pasigedo ugdomosios veiklos diferencijavimo ir individualizavimo, kas sudarytų sąlygas kiekvienam mokiniui siekti aukščiausio jam įmanomo pasiekimų lygio. Nors, STA duomenimis, dauguma (87,8 proc.) mokinių teigia, kad mokytojai tiki kiekvieno mokinio pažanga mokantis, tačiau mokinių mokymosi pasiekimų lygis su pasiekimų lūkesčiais lyginamas nepakankamai sistemingai. 51 (55 proc.) stebėtoje pamokoje užfiksuoti vidutiniški mokymosi pasiekimai, o 3 (3,3 proc.) pamokose mokinių pasiekimai įvertinti kaip nepakankami. Šie rezultatai leidžia teigti, kad pusėje stebėtų pamokų mokytojai nepakankamai kryptingai susiejo mokymosi pasiekimų lūkesčius bei pamokos uždavinius su mokinių gebėjimais ir galimybėmis.

Mokyklos kaip organizacijos pažangos siekis priimtinas. Be jau minėtų „Olweus“ ir „Sniego gniūžtė“ programų, mokykla dalyvauja projektuose „Snaigiukė“ (1–4 kl. mokiniams), „Snaigė“ (5–7 kl. mokiniams). Tarpkultūrinę kompetenciją mokyklos bendruomenės nariams ugdytis padeda dalyvavimas Europos komisijos ir Švietimo mainų paramos fondo (pagal COMENIUS mokymosi visą gyvenimą programą) 2011–2013 m. projekte „Pasakojam Europai“, kurio metu vyksta mokinių mainų programos su Portugalijos mokykla. Mokytojų kvalifikacijos tobulinimas reglamentuotas strateginiuose mokyklos veiklos dokumentuose, dalis mokytojų savo gerą patirtį skleidžia mokykloje ir už jos ribų. Vertintojų komanda konstatuoja, kad mokyklos įsivertinimo procesas ir jo rezultatų panaudojimas tolesnės veiklos planavimui nesistemingi. Neiškirtinis ir Metodinės tarybos indėlis į mokyklos kaip organizacijos tobulėjimą.

Tvarka mokykloje gera, iš bendro šios temos konteksto išsiskiria aplinkos jaukumas, kuris vertinamas labai gerai.

Mokyklos bendruomenės narių pareigos yra apibrėžtos lokaliuose teisės aktuose, kuriais bendruomenės nariai vadovaujasi. Pasak mokyklos direktorės, kai kurie šių dokumentų pastaruoju

metu atnaujinami. Ugdymo įstaigoje pertraukų metu organizuojamas mokytojų budėjimas (direktoriaus įsakymu patvirtintas mokytojų budėjimo grafikas). Susitikime su išorės vertintojais Seniūnų tarybos atstovai teigė, kad mokykloje tvarka yra tinkama. Tvarka ir drausmė pamokose tenkina ir daugumą mokinių tėvų: 75 proc. mokinių tėvų, dalyvavusių Nacionalinės mokyklų vertinimo agentūros organizuotoje apklausoje, pritarė teiginiui, jog juos tenkina drausmė ir tvarka pamokų metu. Susitarimus dėl tvarkos ir drausmės bei jų laikymąsi išorės vertintojai stebėjo daugumoje pamokų (mokiniai į pamokas ateidavo be striukių, nesinaudojo mobiliaisiais telefonais, buvo atlikę namų darbus, turėjo reikiamas priemones ir kt.). Tvarka pamokoje ir susitarimų laikymasis kaip stiprusis pamokos veiklos aspektas išorės vertintojų fiksuotas 36 (39,1 proc.) stebėtose pamokose ir kitose veiklose.

Pokalbiuose su mokyklos bendruomenės nariais nustatyta, kad personalo darbuotojai jaučia pareigą darbui, už gerus darbo rezultatus yra skatinami padėka žodžiu, raštu, pagyrimais. Mokiniai už pasiekimus olimpiadose, konkursuose, varžybose skatinami padėkos raštais, be to, į laimėjimus atsižvelgiama vertinant jų dalyko žinias. Dėmesys skiriamas ir nusižengimų bei nepageidaujamo elgesio, ypač patyčių, prevencijai. Tinkamai reaguojama į mokyklos gyvenimo normų pažeidimus. Remiantis STA rezultatais, 83 proc. mokinių tėvų pritarė teiginiui „Jei mano vaikas prasižengia mokykloje, su juo elgiamasi sąžiningai ir teisingai“, 75,2 proc. – teiginiui „Esu tikras, kad vaikas yra saugus mokykloje: jo niekas neskriaus ir nežemins“.

Mokyklos bendruomenė kuria ir palaiko aplinkos jaukumą. Ugdymo įstaigos aplinka tvarkinga, jauki, estetiška. Kalbintų pavienių ir dalyvavusių susitikime su išorės vertintojais mokinių teigimu, mokykloje jie jaučiasi patogiai ir saugiai. Aplinkos jaukumą išskyrė ir mokinių tėvų atstovai, dalyvavę susitikime su išorės vertintojų komanda. Mokyklos erdvės išnaudojamos mokinių darbams eksponuoti. Išorės vertintojai ugdymo įstaigoje lankėsi advento laikotarpiu ir turėjo galimybių įsitikinti, kad kuriant šventinę nuotaiką tikslingai naudotos mokyklos erdvės. Įstaigos koridoriuose įrengtos vietos mokinių poilsiui, estetiška poilsio vieta skirta ir mokyklos mokytojams. Jauki, tiek darbui, tiek poilsiui tinkama aplinka sukurta mokyklos skaitykloje. STA duomenimis, beveik visi mokiniai yra patenkinti mokyklos jaukumu ir tvarka. Išorės vertintojai pastebi, kad ugdymo įstaigoje sukurta ir puoselėjama jauki ir estetiška aplinka padeda siekti aukštesnės mokymo (-si) kokybės, ugdo mokinių estetinį skonį ir vertinama kaip stiprusis mokyklos veiklos aspektas.

Mokyklos ryšiai vertinami kaip pakankamai kryptingi, išskyrus rodiklį „Mokyklos įvaizdis ir viešieji ryšiai“, kuris vertinamas vidutiniškai ir laikytinas tobulintinu mokyklos veiklos aspektu. Ryšiai su vietos bendruomene palaikomi per kultūrinę, meninę veiklą – mokiniai rengia pasirodymus vietos šventėse, renginiuose. Santykius su Vydmantų bendruomene stiprina sportinė veikla – penkias dienas per savaitę vietos bendruomenės nariams leidžiama naudotis mokyklos sporto sale. Tikėtina, kad bendravimo per sportinę veiklą tradicijas dar labiau sustiprins ir netolimoje ateityje numatomas (pagal projektą „Mokyklos lauko aikštynų atnaujinimas, gerinant vietos bendruomenės laisvalaikio praleidimo kokybę“) lauko sporto aikštyno įrengimas. Pozityvu ir tai, kad Mokyklos taryba savo veiklos gairėse numato institucijos vaidmens vietos bendruomenėje didinimą, naujų bendradarbiavimo galimybių ir sąlyčio taškų ieškojimą.

Mokykla gali pasigirti nemažu socialinių partnerių skaičiumi. Didelė dalis šių kontaktų užmegzti dalyvaujant projektinėje veikloje, tarp jų – ir gražus tarptautinis bendravimas su Bragos miesto Mirandos vidurine mokykla (Portugalija). Svarbiausiais savo partneriais Vydmantų vidurinė mokykla laiko VŠĮ Kauno paslaugų verslo darbuotojų profesinio rengimo centrą, Šiaulių universitetą, Kretingos suaugusiųjų mokymo centrą, Valstybės sienos apsaugos tarnybos pakrančių apsaugos rinktinės Palangos užkardą. Mokykloje panaikinus psichologo etatą, padidėjo bendradarbiavimo su Kretingos pedagogine psichologine tarnyba poreikis. Šios tarnybos atstovai vykdo konsultuoja mokinius ir mokytojus.

Mokykla turi savo interneto tinklalapį www.vydmantumokykla.lt, kuriame galima rasti informacijos apie mokyklos veiklą: renginius, teikiamas paslaugas, veikiančias darbo grupes,

skelbiami kai kurie mokyklos veiklą reglamentuojantys dokumentai, dokumentų formos tėvams ir kt. Tinklalapio lankomumo apskaita nevykdoma. Mokykla turi susikūrusi „Facebook“ paskyrą, tačiau ten informacija pateikiama gana fragmentiškai (išorės vertintojų vizito metu pastebėta, kad paskutinis įrašas paskyroje skelbtas 2012 m. gegužės mėnesį). Keletą pozityvių straipsnelių apie mokyklos veiklą galima rasti pastarųjų kelerių metų „Pajūrio naujienų“ laikraščio puslapiuose. Vertintojai konstatuoja, kad ugdymo įstaiga neturi aiškios viešųjų ryšių strategijos, mokyklos įvaizdžio kūrimas nėra sistemingas, informavimo apie įstaigos veiklą formoms ir būdams stinga įvairovės, neatliekama išsami visuomenės požiūrio į mokyklos veiklą analizė. Vertintojų komanda akcentuoja, kad kryptingesnis viešųjų ryšių plėtojimas, informacijos apie instituciją sklaida yra būtini Vydmantų mokyklos ateičiai, konkurencinių pozicijų aplinkinių ugdymo įstaigų atžvilgiu gerinimui, juolab, kad mokykla turi kuo pasigirti ir didžiuotis.

2. UGDYMAS IR MOKYMASIS

Ugdymo ir mokymosi kokybė Kretingos r. Vydmantų vidurinėje mokykloje yra gera. Rodikliai „Bendrasis ugdymo organizavimas“, „Pamokos organizavimas“, „Mokymo ir mokymosi kokybė“ vertinami gerai, o rodikliai „Mokymo ir mokymosi diferencijavimas“ ir „Vertinimas ugdant“ – patenkinamai.

Bendrasis ugdymo organizavimas pakankamai kryptingas. Mokytojai rengia dalyko ilgalaikius planus, neformaliojo vaikų švietimo programas. Ugdymo įstaigoje yra susitarta dėl ugdymo turinio planavimo formos, vertinimo fiksavimo, integracijos ir kt., daugeliu atvejų susitarimų laikomasi. Remdamiesi pokalbių su mokyklos vadovais, mokytojais duomenimis, stebėtų pamokų analize, išorės vertintojai padarė išvadą, kad dauguma mokytojų planuodami veiklą atsižvelgia į pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo Bendrųjų programų reikalavimus. Dalykų ilgalaikiai planai aptariami metodinėse grupėse ir suderinami su direktoriaus pavaduotoja ugdymui. Neformaliojo vaikų švietimo programos aptariamos metodinėse grupėse, jas tvirtina direktorė. Elektroniniame dienyne daugeliu atveju fiksuojami mokinių gebėjimai. Planų ir programų poveikis ugdymui (-si) pakankamai paveikus. Dauguma mokytojų planuodami pamokų ciklą (etapą) arba pamoką apgalvoja metodus, formuluoja pamokos uždavinius, daugeliu atvejų orientuotus į mokymosi rezultata. Mokyklos ugdymo planavimas nuoseklus, apgalvotas, planuose numayta tarpdalykinė integracija, pakankamas dėmesys skiriamas aktyviems ugdymo metodams, projektiniam mokymui, integruojamųjų programų įgyvendinimui. Iš pokalbio su direktoriaus pavaduotoja ugdymui, išanalizavus visų mokytojų ilgalaikius planus paaiškėjo, kad mokinių mokėjimo mokytis, komunikavimo, darnaus vystymosi, pilietiškumo bei verslumo, kultūrinio sąmoningumo ir raiškos kompetencijos ugdomos per visų dalykų pamokas. Siekdami ugdyti bendrąsias kompetencijas ir įgyvendinti integruojamosiose programose iškeltus tikslus, mokytojai daugeliu atvejų vadovaujasi „Bendrųjų kompetencijų ugdymo“ dokumentais bei jų priedais. Į ugdymo turinį taip pat integruojamos prevencinės programos: Gyvenimo įgūdžių ugdymo, Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos, Žmogaus saugos ir kt.

Mokyklos ugdymo planą rengė direktoriaus įsakymu patvirtinta darbo grupė, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymu, 2011–2013 metų pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų Bendraisiais ugdymo planais. Ugdymo plane lanksčiai, atsižvelgiant į turimas lėšas panaudojamos pamokos mokinių poreikiams tenkinti. 1–4 klasių mokiniai, tėvų prašymu, gali pasirinkti vieną iš kryptingo meninio ugdymo sričių – šokį. 4-oje, 9-oje, 10-oje klasėse po vieną valandą skiriama diferencijuotam matematikos ar lietuvių kalbos mokymui. 5–10 klasių mokiniams siūloma rinktis etninę kultūrą (žemaičių kalbos modulį), šokį. Antrosios užsienio kalbos (prancūzų, rusų) pradedama mokytis nuo šeštosios klasės. Vertintojai pastebi, kad ugdymo plane atsispindi mokyklos kontekstas, yra praėjusių mokslo metų ugdymo

plano įgyvendinimo analizė, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų įgyvendinimo aprašymai daugeliu atveju tikslūs, pagrįsti, detalūs.

Pamokų tvarkaraščiai sudaromi iš esmės laikantis bendrųjų reikalavimų, atsižvelgiant į mokyklos galimybes. 5–12-ą klasių mokinių ir mokytojų tvarkaraštis sudaromas naudojant kompiuterinę tvarkaraščių programą „Mimoza“. 5–10 klasėse per dieną vyksta ne daugiau kaip septynios pamokos. Pamokų tvarkaraštį sudaro informatikos mokytojas, tvarkaraščio pakeitimus atlieka direktoriaus pavaduotoja ugdymui ir paskelbia mokinių ir mokytojų skelbimų lentose, elektroniniame dienyne, elektroniniame tablo, esančiame antrojo aukšto fojė. Vertinimo savaitę nepastebėta pamokų bei neformaliojo vaikų švietimo tvarkaraščių neatitikimų. Pamokų tvarkaraštis iš esmės sudaro galimybes įgyvendinti ugdymo planą, dauguma atvejų tenkina mokinių ir jų tėvų poreikius. Pamokų skaičius per savaitę kiekvienam mokiniui neviršija maksimalaus skaičiaus.

Tarpdalykiniai ryšiai ir integracija ugdymo procese daugeliu atveju sistemingi. Į 1–4 klasių mokomųjų dalykų ir neformaliojo švietimo turinį integruojamos bendrųjų kompetencijų ir gyvenimo įgūdžių ugdymo, mokinių mokėjimo mokytis, komunikavimo, darnaus vystymosi, kultūrinio sąmoningumo, sveikatos ir gyvenimo įgūdžių programos. 1–4 klasėse žmogaus sauga integruojama į lietuvių kalbos, matematikos, pasaulio pažinimo, dailės ir technologijų, kūno kultūros pamokas, 5–10 klasėse – į chemijos, biologijos, fizikos, technologijų, kūno kultūros ir kt., pamokas, klasių vadovų veiklą. Ilgalaičiuose planuose daugeliu atveju numatyta vidinė (skirtingų to paties dalyko temų) ir išorinė (skirtingų dalykų susijusių temų) mokymo turinio integracija, kuri fiksuojama ir elektoriniame dienyne. Mokyklos mokytojai tariaisi dėl ugdymo turinio derinimo laiko, apimties atžvilgiu, integravimo formų, bendrų projektinių darbų įgyvendinimo, dalyje planų numatytas mokinių kūrybinių darbų įgyvendinimas, refleksijos pamokos. Mokykla gerai apsirūpinusi kompiuterine technika, mokomosiomis kompiuterinėmis programomis, tai įgalina beveik visus mokytojus informacines technologijas panaudoti efektyvesniam dalyko mokymui. Mokykla yra suplanavusi, kiek ir kokių integruotų pamokų, „mini“ tarpdalykinių projektų organizuos per mokslo metus. Remdamiesi pokalbių su vadovais, mokytojais, mokiniais duomenimis, stebėtų pamokų, dokumentų analize, išorės vertintojai priėjo prie išvados, kad mokykloje pakankamai išplėtotą ir planingą mokomųjų dalykų integracija. Tinkamas integracijos ir tarpdalykinių ryšių naudojimas ugdymo procese sudaro sąlygas sėkmingai tenkinti mokinių ugdymosi poreikius, mažinti mokymosi krūvį, formuoti visuminį pasaulio suvokimą, skatina mokytojus taikyti mokymą aktyvinančius metodus (pvz., projektinio mokymo). Iš pokalbių su Metodinės tarybos nariais, direktoriaus pavaduotoja ugdymui, mokiniais paaiškėjo, kad siekiant kuo efektyvesnio mokyklos nuožiūra skirstomų valandų panaudojimo, mokytojų metodinėse grupėse daugeliu atveju aptariamais įvairūs ugdymo turinio, proceso sistemiškumo, integravimo dermės aspektai. 11–12-ųjų kl. mokiniams mokykla siūlo lietuvių kalbos ir literatūros programą papildančius pasirenkamuosius dalyko modulius: viešojo kalbėjimo, šiuolaikinės literatūros, kūrybinio rašymo, lietuvių kalbos rašybos ir skyrybos. 2012 m. m. 10-tos klasės mokinių anglų kalbos lygis nustatytas pagal centralizuotai parengtus lygio nustatymo testus (KELTO sistemoje). Pagal pasiektą lygį suformuotos dvi anglų kalbos mokymo grupės. Mokiniais, kurie 9–10 klasėse mokėsi pagal mitybos programą, siūloma rinktis turizmo ir mitybos technologijų kryptį, tiems, kurie mokėsi pagal konstrukcinių medžiagų programą – statybos ir medžio apdirbimo technologijų kryptį. Mokykla pagal finansines galimybes profesionaliai pasinaudoja Bendruosiuose ugdymo planuose pateiktomis rekomendacijomis, o mokyklos nuožiūra skirstomas valandas panaudoja daugeliu atvejų optimaliai tenkinti skirtingus mokinių poreikius.

Neformalusis vaikų švietimas mokykloje įgyvendinamas pagal Neformaliojo vaikų švietimo koncepciją. Neformaliojo švietimo pasiūla sudaroma atsižvelgiant į mokinių, jų tėvų ir mokytojų pasiūlymus, mokyklos galimybes ir skelbiama mokyklos tinklalapyje www.vydmantumokykla.lt Neformaliojo švietimo valandos skirstomos atsižvelgiant į mokinių poreikius, mokyklos galimybes, programų tęstinumą, mokytojų įdirbį. 72,8 proc. apklaustųjų mokinių teigia, kad mokykloje yra daug įdomių būrelių ir kitų užsiėmimų, 68,6 proc. tėvų mano, kad vaikas po pamokų mokykloje

randa užtektinai įdomios veiklos ir užsiėmimų (STA). Mokinių savivaldos atstovai teigė, kad neformalųjį švietimą mokiniai renkasi pavasarį, jiems sudarytos sąlygos dalyvauti mokyklinėje būrelių mugėje, švietimo formų pasiūla derinama su paklausa. 2012–2013 m. m. mokykloje veikia 25 neformaliojo švietimo būreliai, įgyvendinamos šios neformaliojo ugdymo veiklos kryptys: meninės raiškos („Pieštukai – nykštukai“, „Mažoji scena“, „Dainų skrynelė“, jaunųjų apipavidalintojų komanda „Spektras“, merginų tautinių šokių kolektyvas, dramos būrelis ir kt.), etninės kultūros (būrelis „Iš močiutės skrynelės“), sportinės veiklos (kvadrato, krepšinio, badmintono, tinklinio ir futbolo būreliai), prevencinės veiklos (Bendraminčių klubas), gabių ir talentingų vaikų ugdymo (Smalsučių klubas), bei kitų krypčių (mokyklos laikraštis „Sprigtas“). Populiariausi mokykloje sporto ir meninės raiškos būreliai. Mokyklos ir Seniūnų tarybos narių nuomone, būrelių veikla tenkina daugelio mokinių saviraiškos poreikius. Atsižvelgiant į išvardytus faktus, neformaliojo švietimo organizavimas yra traktuojamas kaip stiprusis mokyklos veiklos aspektas.

Pamokos organizavimo kokybė mokykloje yra tinkama. Apibendrintas 92 stebėtų pamokų, neformaliojo švietimo užsiėmimų struktūros kokybės vertinimas pateiktas 2 lentelėje.

Stebėtų pamokų struktūros kokybės apibendrinti vertinimai

2 lentelė

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
17 pamokų (18,5 proc.)	44 pamokos (47,8 proc.)	28 pamokos (30,4 proc.)	3 pamokos (3,3 proc.)

Dauguma stebėtų pamokų buvo aiškiai apibrėžtos, logiškos struktūros. Dauguma mokytojų pamokas organizavo kryptingai, planingai, racionaliai naudojo laiką, sukūrė darbingą mokymosi aplinką. Tai stebėta anglų k. 3, 7b, 9 kl., lietuvių k. 4, 10a, 12 kl., matematikos 7a, 8, 12(b) kl., istorijos 7a, 10a kl., informacinių technologijų 10b, 11 kl., geografijos 6, 7a kl., fizikos 12 kl., tikybos 6 kl., šokio 5 kl., etikos 6 kl. pamokose ir futbolo būrelio 1–2 kl. užsiėmime. 10a kl. ekonomikos, 8 kl. anglų k., 1 kl. lietuvių k., 6 ir 10 kl. matematikos, 2a, 7a kl. tikybos ir 10a kl. technologijų pamokose pakankamai tikslingai parinktos veiklos, įvertintas mokinių darbo tempas, racionaliai naudotas laikas. Daugeliu atvejų pamokose stebėta įprasta mokymo (-si) atmosfera: teikti aiškūs ir mokiniams suprantami reikalavimai dėl darbo drausmės ar/ir ugdymo turinio, didžioji dalis klasės mokinių įtraukti į mokymo (-si) veiklą, vyko intensyvus mokymo turinio aiškinimas, organizuotas savarankiškas mokinių darbas. Daugumoje stebėtų pamokų vyravo ne tik į mokytojo-mokinio, bet ir į mokinio-mokinio sąveiką orientuotas dialogas – ugdyti gebėjimai bendradarbiauti, teikti savitarpio pagalbą. Beveik visose stebėtose pamokose mokytojai formulavo, skelbė (užrašydami lentoje ar demonstruodami ekrane) uždavinius, skyrė laiko jų aptarimui. 73,2 proc. stebėtų pamokų mokytojų keltuose mokymosi uždaviniuose numatyta aiški užduočių paskirtis ir prasmė, suplanuotas mokymosi nuoseklumas. Daugeliu atvejų pamokos pabaigoje vertinant mokymo (-si) sėkmę grįžta prie uždavinio.

Klasės valdymas tinkamas. Daugelyje stebėtų pamokų fiksuoti dalykiški, nuoširdūs, šilti, draugiški mokytojo ir mokinių, mokinių tarpusavio santykiai. Stebėti (išskyrus pavienius atvejus) aiškūs, mokiniams žinomi ir suprantami susitarimai dėl darbo, tvarkos.

Daugeliu atveju pamokoje vyravo tiesioginio mokymo pamokos struktūra, prasidedanti namų darbų tikrinimu ir praėjusios pamokos kartojimu, o pasibaigianti namų darbų skyrimu. Kiti mokymo(-si) metodai, būdai – diskusijos, mokymosi atrandant, vaidmeninių žaidimų, patirtinis mokymasis, mokymasis bendradarbiaujant daugeliu atvejų buvo integruojami į šią struktūrą. Apibendrinant galima teigti, kad pamokos struktūros kokybė, padedanti siekti prasmingo mokinių mokymosi, skatinanti mokymosi motyvaciją, yra vienas iš stipriųjų mokyklos veiklos aspektų, tačiau vertėtų pasigilinti į gabių mokinių ugdymosi poreikių tenkinimą pamokoje.

Mokymo kokybė paveiki: mokymo nuostatos ir būdai, mokytojo ir mokinio dialogas bei namų darbų skyrimo tvarka yra vertinama gerai, išmokimo stebėjimas – vidutiniškai. Iš bendro vertinimo išsiskiria mokymo ir gyvenimo ryšys, kuris traktuojamas kaip stiprusis mokyklos veiklos aspektas. Pokalbių su mokyklos administracija, Mokyklos taryba, mokiniais metu paaiškėjo, kad mokykla tikslingai organizuoja socialinę veiklą 5–10 klasių mokiniams: mokiniai dalyvauja projektinėje ir vietos bendruomenės veikloje, savivaldoje. Dalis vyresniųjų klasių mokinių vasarą dirba Palangoje ir praktiškai susipažįsta su darbo rinkos poreikiais, specifika. Pamokose ir neformaliojo švietimo veikloje mokiniams sudaromos sąlygos remtis turimomis žiniomis, gebėjimais ir pritaikyti juos praktiškai atliekant konkrečias užduotis. STA duomenimis, 95,1 proc. mokinių teigia, jog daugelis mokytojų stengiasi, kad klasė suprastų ir išmoktų pamoką, 95,8 proc. mokinių tėvų pasitiki mokyklos mokytojais kaip dalyko specialistais. Mokymo kokybės pamokoje apibendrinti vertinimai pateikti 3 lentelėje.

Mokymo kokybės stebėtose pamokose apibendrintas vertinimas

3 lentelė

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
21 pamoka (22,8 proc.)	36 pamokos (39,1 proc.)	33 pamokos (35,9 proc.)	2 pamokos (2,2 proc.)

Daugelyje stebėtų pamokų (matematikos 7a, 8 kl., geografijos 6, 7a kl., lietuvių k. 4, 10, 12 kl., informacinių technologijų 10b (1gr), 11, 12 kl., šokio 5, 11–12 kl., fizikos 12 kl., žemaičių kalbos 6 kl., etikos 6 kl., anglų k. 3, 7b, 9 kl., tikybos 6 kl., istorijos 10a kl.) bei neformaliojo švietimo „Trys švieselės“ 1–4 kl. užsiėmime mokymas sietas su mokinių patirtimi, žiniomis, ateities poreikiais, gyvenimo praktika, akcentuotas pamokoje įgytų žinių praktinis pritaikomumas. Daugumoje pamokų veiksmingai mokyta taikant tradicinius ir netradicinius mokymo (-si) būdus, pakankamai dėmesio skirta vizualiniam, kinesteziniam mokinių mokymosi stiliams. Sveikintina, kad dauguma mokytojų, žinodami mokinių gebėjimus, sukūrė tinkamą atmosferą, kai mokiniai gali pritaikyti turimas žinias ir patirtį, sieti jas su iškelta problema, ieškoti sprendimo būdų, prisiimti atsakomybę už sprendimo įgyvendinimą. Pamokų stebėjimo duomenys patvirtina mokykloje vyraujančius tradicinius bei juos papildančius inovatyvius mokymo metodus ir būdus. Vertintojai padaro išvadą, kad mokymo ir gyvenimo ryšys, padedantis ugdytis mokėjimo mokytis, komunikavimo, darnaus vystymosi, pilietiškumo bei verslumo, kultūrinio sąmoningumo ir raiškos kompetencijoms, yra vienas iš stipriųjų mokyklos veiklos aspektų.

Daugelyje pamokų organizuotas mokinių bendradarbiavimas grupėse, porose padėjo ugdyti akademinis, meninius, socialinius mokinių gebėjimus, atsižvelgti į mokymosi stilius ir mokinių interesus, puoselėti vertybines nuostatas, pasitikėjimą vienas kitu, vidinę paskatą mokytis. Ugdomosios veiklos būdų, metodų ir užduočių įvairovė pamokose stiprina daugelio mokinių mokymosi motyvaciją, mokymą (-si) darė patrauklesnį ir didino sėkmingo išmokimo galimybes.

Namų darbai daugeliu atvejų skirti tinkami. STA duomenimis, 39 proc. mokinių pritaria teiginiui „Namų darbų užduodama tiek daug, kad labai pavargstu ir vos spėju atlikti“, tačiau 81,5 proc. tėvų nuomone, namų darbų apimtys yra nei per didelės, nei per mažos. Mokykloje yra susitarta, kad mokytojai, dirbantys vienoje klasėje, derina namų darbų skyrimą. Stebėtose pamokose dauguma mokytojų tikrina ir skyrė namų darbus tikslingai, siejo juos su darbu klasėje, pamokos kontekstu. 9 kl. matematikos pamokoje namų darbų užduotys sietos su pamokos medžiaga ir skirtos tiems mokiniams, kurie nesusėpė atlikti užduočių klasėje. Istorijos 12 kl., anglų k. 3, 10a kl., matematikos 4, 8 kl., lietuvių k. 3, 7a kl., informacinių technologijų 12 kl. pamokose skirtos namų darbų užduotys sietos su pamokos turiniu.

Išorės vertintojai remdamiesi stebėtų pamokų analize teigia, kad vienas iš tobulintinų veiklos aspektų pamokoje – išmokimo stebėjimas (žr. 4 lentelę).

Išmokimo stebėjimo pamokoje apibendrinti vertinimai

4 lentelė

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
10 pamokų (10,9 proc.)	28 pamokos (30,4 proc.)	51 pamoka (55,4 proc.)	3 pamokos (3,3 proc.)

Vienas iš reikšmingiausių veiksnių, darančių įtakos mokymo kokybei, yra išmokimo stebėjimas. Vizito metu didžioji dauguma mokytojų nuolat stebėjo mokinių veiklą, tikrino, kiek jie suprato, ką išmoko, tačiau dažniausiai akcentuotas mokinių aktyvumas pamokose, o gauta vertinimo informacija nepanaudota konstruktyviems sprendimams dėl tolimesnio mokymo (-si) priimti. Daugelyje stebėtų pamokų fiksuota, kad išmokimas pamokoje stebėtas nepakankamai kryptingai ir sistemingai, dažnai nesietas su klasės mokinių pasiekimų lygmenimis, negrįžta prie nesuprastų ar neišmoktų mokymo dalykų. Dalyje pamokų išmokimo vertinimui stigo aiškių, konkrečių kriterijų, nebuvo numatytos kontrolinės, kiekvieno mokinio išmokimui patikrinti skirtos užduotys. Išmokimo stebėjimas išskirtas kaip tobulintinas aspektas 54 (58,7 proc.) pamokose. Tik 10 (10,9 proc.) pamokų (matematikos 8, 10 kl., geografijos 6, 7a kl., lietuvių klb. 4, 12 kl., informacinių technologijų 10b (1 gr), 11 kl., anglų k. 3 kl. bei badmintono būrelio užsiėmime) vertinimo informacija, gauta stebint mokinių išmokimą, tikslingai, veiksmingai panaudota ugdymo procesui koreguoti. Siekiant, kad išmokimo stebėjimas taptų veiksmingas, informatyvus mokiniui ir mokytojui, pagal stebimus ir fiksuojamus rezultatus toliau būtų koreguojamas ugdymo procesas bei planuojama kitų pamokų veikla, mokytojams vertėtų atkreipti dėmesį į esmines vertinimo sampratos nuostatas: išmokimo stebėjimas turi vykti nuolat, naudojant kuo įvairesnius tikrinimo būdus, į šį procesą įtraukiant kuo daugiau mokinių. Pamokoje turėtų būti numatyti ir su mokiniais aptarti mokymosi pasiekimų vertinimo kriterijai. Siekiant tobulinti išmokimo stebėjimą, vertėtų apsvarstyti mokytojų profesinių kompetencijų šiais klausimais tobulinimo galimybes.

Mokymosi kokybė vertinama gerai. Mokymosi kokybės vertinimai pateikti 5 lentelėje.

Mokymosi kokybės stebėtose pamokose apibendrinti vertinimai

5 lentelė

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
17 pamokų (18,5 proc.)	43 pamokos (46,7 proc.)	32 pamokos (34,8 proc.)	-

Iš 5 lentelės duomenų matyti, kad daugumos pamokų (65,2 proc.) mokymosi kokybė vertinama gerai ir labai gerai. Vizito metu daugeliu atvejų stebėtas tinkamas mokinių įsitraukimas į pamokos veiklas, gera mokymosi motyvacija. Pamokoms mokiniai dažniausiai buvo pasiruošę: turėjo reikalingas priemones, dauguma buvo atlikę namų darbus. Tai rodo jų atsakingą požiūrį į mokymąsi. Daugelyje stebėtų pamokų (tikybos 10 kl., šokio 11–12 kl., lietuvių k.1, 4, 12 kl., kūno kultūros 2a, 7b, 10ab (mergaitės), 12 kl., anglų k. 3, 8, 7b, 9,kl., technologijų 10a kl., informacinių technologijų 11, 12 kl., matematikos 7a, 8, 10 kl., muzikos 2a kl.) mokiniai pasitikėjo savo jėgomis ir greitai įsitraukė į darbą, buvo aktyvūs, kėlė rankas, noriai atsakinėjo, nebijojo klausti, gebėjo įsivertinti ir reflektuoti savo mokymąsi. Atsakomybę už savo mokymąsi mokiniai prisiėmė technologijų 5 kl., istorijos 7a kl., lietuvių k. 10a kl., geografijos 6, 7a kl., istorijos 10a kl., tikybos 2a, 6 kl., fizikos 7a, 12 kl., matematikos 2a, 3, 6 kl. pamokose.

STA duomenimis, 81 proc. mokinių pritaria teiginiui „Didžioji dauguma mūsų klasės mokinių rimtai žiūri į mokymąsi“, o 82,7 proc. – teiginiui „Man patinka ir įdomu mokytis“. Geri mokinių savarankiško darbo įgūdžiai, gebėjimas surasti informaciją įvairiuose šaltiniuose, pasirinkti tinkamą užduoties atlikimo būdą užfiksuoti žemaičių k. 6 kl., ekonomikos 10a kl., technologijų 7a kl. pamokose. Daugumoje stebėtų pamokų organizuotas darbas grupėse ar porose, kad tai įprasta

praktika patvirtina ir STA duomenys: 65,7 proc. mokinių pritaria teiginiui „Mes dažnai atliekame užduotis grupėse ir padedame vieni kitiems“.

Mokymo ir mokymosi diferencijavimas mokykloje nesistemiškas. Išorinio vertinimo metu nustatyta, kad mokykla kuria pakankamai tinkamą mokymuisi aplinką. Seniūnų tarybos atstovų ir pavienių mokinių, direktoriaus pavaduotojų ugdymui bei mokytojų teigimu, mokinių mokymosi poreikiai, siekiant išsiaiškinti, kokius dalykų modulius, pasirenkamuosius dalykus ar neformaliojo švietimo užsiėmimus pageidauja rinktis mokiniai, nustatomi rudenį. Mokinių poreikiai dažniausiai tenkinami. Mokytojai kalbasi apie ugdymo turinio diferencijavimą, darbą su gabiais mokiniais, tačiau ne visada planuojamos ir taikomos priemonės mokymosi kliūtims sumažinti ar įveikti. 2011–2012 m. m. vykdyto įsivertinimo metu kaip veiklos privalumas išskirtas mokymosi veiklos diferencijavimas. Toks vertinimas grįstas mokytojų gebėjimu parinkti veiklas, ugdymo turinį ir mokymosi tempą atskiriems mokiniams ir mokinių grupėms pagal jų poreikius ir gebėjimus. Tačiau stebėtose pamokose užduotys diferencijuotos ir individualizuotos retai – dažniausiai skirtos vienodos visiems mokiniams. Be to, visi mokiniai naudojami tais pačiais informacijos šaltiniais, dirbo tuo pačiu tempu, mokėsi tais pačiais metodais, atsiskaitė tokia pat forma. STA duomenimis, 44,4 proc. mokinių teigia, kad „Pamokose mokytojai dažnai duoda skirtingas užduotis gerai ir silpnai (prastai) besimokantiems mokiniams“. Stebėtų pamokų protokolų analizė leidžia teigti, kad pamokose nepakankamai atsižvelgta į mokinių poreikius, nedaug dėmesio skirta užduočių, veiklos ar tempo diferencijavimui, individualizavimui. Dažniausiai pamokose mokiniai konsultuoti individualiai. Veiklos diferencijavimas užfiksuotas tik 13-oje proc. stebėtų pamokų, o kaip stiprusis veiklos aspektas nurodytas tik 1 proc. pamokų. Skirtingas užduotis mokytojai skyrė kūno kultūros 12 kl., lietuvių k. 3 kl., matematikos ir anglų k. 8 kl. pamokose. Gabių mokinių patirtis teikti pagalbą silpniau besimokančiam mokiniui stebėta tik matematikos 10 kl., informacinių technologijų 10b kl. (1 gr.), technologijų 7a kl. ir biologijos 8 kl. pamokose. Pamokų metu mokiniai stebėti, konsultuoti, tačiau neatsižvelgta į jų individualias išmokimo spragas. Daugumoje pamokų diferencijavimo ir individualios paramos poreikis neišsiaiškintas, diferencijuotas mokymas netaikytas, nors stebint mokinių darbą pamokose ir kituose užsiėmimuose buvo akivaizdu, kad užduočių ir mokymosi tempo diferencijavimas būtinas. Tikėtina, kad veiklos, turinio ir mokymosi tempo parinkimas atskiriems mokiniams pagal poreikius ir gebėjimus, grįžtamojo ryšio strategijų taikymas siekiant išsiaiškinti diferencijavimo poreikį, teikiama tikslinė pagalba didintų mokinių pasitikėjimą savo jėgomis, atsakomybę už mokymosi rezultatą, sudarytų sąlygas įvairių gebėjimų mokiniams patirti mokymosi sėkmę.

Vertinimas ugdant priimtinas, išskyrus rodiklį „Vertinimas kaip informavimas“, kuris vertinamas gerai. Mokykla yra sukūrusi mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarką, patvirtintą mokyklos direktoriaus 2012 m. rugpjūčio 31 d įsakymu Nr. V-47. Tvarkoje aptariami vertinimo tikslai ir uždaviniai, bendrieji vertinimo principai ir nuostatos, vertinimas ugdymo procese ir baigus programą, įvertinimų fiksavimas, vertinimo informacijos analizė, informavimas. Mokiniai su vertinimo tvarka supažindinti, dalyje kabinetų ji skelbiama. Dauguma mokytojų taiko kaupiamąjį vertinimą. Nors, STA duomenimis, 87,8 proc. mokinių nurodė, kad jiems yra „aišku, už ką mokytojai rašo gerą ar blogą pažymį“, 87,8 proc. tėvų teigia, kad mokytojai jų vaiką vertina ir pažymius rašo teisingai, objektyviai, tačiau tik 14,1 proc. stebėtų pamokų vertinimas nurodytas kaip stiprusis aspektas, o 9,7 proc. pamokų – kaip tobulintinas pamokos aspektas. Daugelyje pamokų mokiniai dažnai skatinti pagyrimais – tai motyvavo mokinius, tačiau nebuvo pakankama paskata jiems kryptingai tobulėti. Vertinimas kaip stiprusis ugdymo aspektas nurodytas lietuvių k. 1 kl., anglų k. 3 ir 11 kl., technologijų 9 kl., matematikos 2a kl. pamokose. Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo stebėtose pamokose apibendrinti vertinimai pateikti 6 lentelėje.

Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo stebėtose pamokose apibendrinti vertinimai

6 lentelė

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
13 pamokų (14,1 proc.)	26 pamokos (28,3 proc.)	49 pamokos (53,3 proc.)	4 pamokos (4,3 proc.)

Iš 6 lentelės duomenų matyti, kad 4,3 proc. pamokų šiuo aspektu vertintos prastai. Šiose pamokose vyravo epizodinis formuojamasis vertinimas, stigo dėmesio kiekvienam mokiniui, netaisytos klaidos, nesinaudota vertinimo metu gauta informacija. Daugumoje stebėtų pamokų sukaupta formuojamojo vertinimo informacija retai naudota mokymui koreguoti ir planuoti. 42,4 proc. stebėtų pamokų mokytojai gerai ir labai gerai suvokė pasirinktų vertinimo metodų ir formų paskirtį. Vertinimo metu sukaupta informacija apibendrinta, asmeninė mokinių pažanga fiksuota prancūzų k. 10a kl., anglų k. 3 kl., matematikos (spec. pedagogo) 8 kl. pamokose. Neretai pamokos pabaigoje mokiniai skatinti įsivertinti (dažniausiai keliant spalvotas korteles), tačiau nepasakyta, ką turėtų įsivertinti: emocinę būseną, elgesį, pasiekimus ar pažangą. Pasiekimų apibendrinimą apsunkino tai, kad daugumos pamokų pradžioje neaptarti konkretūs uždavinio įgyvendinimo vertinimo kriterijai.

Vertinimas kaip informavimas mokykloje yra geras. Ugdymo įstaigoje susiklosčiusios daugumai Lietuvos bendrojo lavinimo mokyklų būdingos tėvų (globėjų) informavimo tradicijos: tėvai apie mokinių pasiekimus informuojami susirinkimų, pokalbių, individualių susitikimų metu, telefonu, taip pat fiksuojant mokinių pasiekimų vertinimus, pateikiant skubią ir aktualią informaciją elektroniniame dienyne (www.tamo.lt). Dalis tėvų naudojami mokykloje sukurta ir įdiegta elektroninio dienyno sistema, kuri sudaro galimybių laiku gauti informaciją apie vaiko pasiekimus, pažangą, lankomumą, stebėti pažymių vidurkių kaitą. Tėvai pokalbyje teigė, kad tiems, kurie domisi vaikų ugdymu, informacijos apie vaikų pažangą pakanka. Tai patvirtino ir STA duomenys: 94,4 proc. tėvų teigia, kad jiems pakanka informacijos apie vaiko mokymąsi ir elgesį mokykloje, 92,7 proc. – kad jiems įdomūs ir naudingi tėvų susirinkimai. Reikalingos informacijos tėvai gali rasti mokyklos interneto svetainėje.

3. PASIEKIMAI

Bendrieji Vydmantų vidurinės mokyklos pasiekimai yra geri.

Atskirų mokinių bei mokyklos pažanga vertinama kaip priimtina. Mokyklos dokumentų analizė parodė, kad mokinių akademiniai pasiekimai bei pažanga fiksuojami tinkamai. Ugdymo įstaiga kaupia pusmečių ir mokslo metų statistines akademinį pasiekimų suvestines, Mokytojų tarybos posėdžiuose aptaria mokinių akademiniai pasiekimai ir lankomumas, lyginami klasių pažangumo ir lankomumo rezultatai, analizuojama atskirų klasių mokymosi kokybė bei jos kaita. Mokinių akademiniai pasiekimai svarstomi ir metodinių grupių posėdžiuose. Pokalbių su mokyklos administracija ir mokytojais metu paaiškėjo, kad prie mokinių asmenybės ir socialinės pažangos tinkamai prisideda dalyvavimas kai kurių projektų veikloje. Pokalbis su tėvais atskleidė, kad mokykloje mokiniams diegiamos vertybės sutampa su šeimos vertybėmis. Pastebėtina, kad atskirų mokinių pažanga analizuojama nesistemiškai – didesnis dėmesys į mokinių atkreipiamas tada, kai jis nedaro pažangos, prastėja pažangumas arba/ir lankomumas. Informacija apie mokinių pasiekimus bei jos analizė nepakankamai veiksmingai panaudojama tolimesnei mokinių pažangai. Pokalbiai su administracija, mokytojais ir mokiniais atskleidė, kad mokyklos indėlis į mokinių pasiekimus neblogas. Mokiniai džiaugiasi papildomų konsultacijų, padedančių šalinti mokymosi spragas ir sunkumus, galimybeėmis.

Mokymosi pasiekimai vertinami gerai. STA duomenimis, 84 proc. mokinių teigia, kad mokytojai gerai parengia kontroliniams darbams bei egzaminams. Lietuvių kalbos ir matematikos pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimus sėkmingai išlaikiusių Vydmantų vidurinės mokyklos

mokinių procentinė dalis per pastaruosius dvejus metus viršijo Kretingos rajono vidurkį. Pakankamai geri ir pastarųjų dvejų mokslo metų valstybinių brandos egzaminų rezultatai (žr. 7 lentelę).

Pastarųjų dvejų mokslo metų valstybinių brandos egzaminų rezultatai

7 lentelė

Mokslo metai	Išlaikytų valstybinių egzaminų proc. nuo laikytų valstybinių egzaminų skaičiaus	Išlaikytų mokyklinių egzaminų proc. nuo laikytų mokyklinių egzaminų skaičiaus	100–50 balų išlaikytų valstybinių egzaminų proc. nuo bendro išlaikytų valstybinių egzaminų skaičius	„Puikiai“, „labai gerai“, „gerai“ išlaikytų mokyklinių egzaminų proc. nuo išlaikytų mokyklinių egzaminų skaičiaus
2010–2011 m. m.	92,5	89	60	35
2011–2012 m. m.	89	100	20	10

Nors 2011–2012 m. m. VBE rezultatai lyginant su 2010–2011 m. m. rezultatais yra kiek žemesni, vertintojų komanda nelaiko šio pokyčio suprastėjusios mokymo kokybės pasekme, bet sieja jį su skirtingų abiturientų laidų požiūriu į mokymąsi skirtumais. Atkreiptinas dėmesys, kad mokytojai, tėvai ir mokiniai ne visada gebėjo paaiškinti, kaip mokymosi pasiekimuose bei lūkesčiuose atsispindi mokyklos dokumentuose deklaruojama nuostata „Gyvenimui, o ne mokyklai mokomės“. Tikėtina, kad mokykla didesnę prioritetą teikia žinioms ir akademiniam pasiekimams, nei kompetencijų ugdymui.

Kiti (neakademiniai) mokinių pasiekimai vertinami puikiai ir yra laikytini stipriuoju mokyklos veiklos aspektu. 2010–2011 m. m. Vydmantų vidurinės mokyklos mokiniai užėmė prizines vietas rajono lietuvių k., rusų k., fizikos olimpiadose, respublikinių dailės ir matematikos olimpiadų rajoniniuose etapuose. Respublikinėje rusų k. olimpiadoje gautas pagyrimo raštas už meninį skaitymą. Užimtos prizinės vietos respublikiniame vertimo konkurse „Tavo žvilgsnis“, respublikiniame atviruko ir plakato konkurse, respublikinėje parodoje-konkurse „Mano svajonė“, respublikiniame piešinių konkurse „Penkios laisvės“, Klaipėdos zonos piešimo konkurse „Tu, kursai saugai mane“, raštingiausio Kretingos rajono pradinuko konkurse ir kt. Prizinės vietos iškovotos rajoninėse jaunių ir jaunučių vaikų krepšinio varžybose, rajoninėse vaikų ir merginų 3x3 krepšinio varžybose, zoninėse 3x3 krepšinio varžybose, rajoninėse smiginio varžybose. Rajono prizininkėmis tapo ir berniukų ir mergaičių kvadrato komandos. 2011–2012 m. m. mokyklos sportininkams buvo dar sėkmingesni – mergaičių ir berniukų kvadrato komandos tapo rajono čempionėmis, sėkmingai pasirodė zoninėse varžybose. Prizinės vietos rajone iškovotos smiginio ir šachmatų sporto šakose. Rajono ir zonos čempionėmis tapo vaikų ir merginų 3x3 krepšinio komandos, prizinės vietos užimtos tarpzoninėse krepšinio varžybose, rajono rusų k., fizikos, biologijos, dailės, lietuvių gimtosios k., geografijos olimpiadose. Sėkmingai pasirodė raštingiausio Kretingos rajono pradinuko, rajono piešinių ir plakatų, respublikiniame vertimo, rajoniniame meninio skaitymo konkursuose. Mokiniai dalyvavo ir „Amberstar“, „Tavo žvilgsnis“, „Iššūkiams gdučiams“, „Bebras“.

Tolesnio mokymosi sėkmė vertinama gerai. Mokytojai, klasių vadovai domisi buvusiais ugdytiniais, renka duomenis, kur mokiniai įstojo mokytis, tačiau tolesnis ugdytinių mokymosi stebėjimas nėra nuoseklus. Pasak mokytojų ir administracijos, didelė mokinių dalis sėkmingai studijuoja aukštosiose mokyklose. Buvę abiturientai noriai lankosi savo buvusioje mokykloje, pasakoja mokiniams apie tolimesnių studijų pasirinkimo galimybes, pristato mokymosi įstaigas,

kuriose patys studijuoja. Dalis mokinių, įgiję pagrindinį išsilavinimą, tęsia mokymąsi Kretingos technologijos ir verslo mokykloje, ten sėkmingai įgyja norimą specialybę.

4. PAGALBA MOKINIUI

Pagalba mokiniui Vydmantų vidurinėje mokykloje vertinama patenkinamai.

Rūpinimasis mokiniiais yra neišskirtinis. Beveik visi mokyklos darbuotojai gerai pažįsta savo mokinius, žino, kokios pagalbos jiems labiausiai reikia. Tai patvirtina pokalbiai su Vaiko gerovės komisijos (toliau – VGK) nariais, tėvais, socialine pedagoge, mokiniiais. Mokykloje nėra psichologo, todėl klasių vadovai, socialinė pedagogė nuolat bendrauja su mokiniiais, laiku teikia kvalifikuotą pagalbą, padeda užtikrinti mokinių socialinių, psichologinių, saugumo poreikių tenkinimą. STA duomenimis, 91,5 proc. mokinių pritaria teiginiui: „Aš jaučiuosi saugiai visoje mokykloje: klasėje, koridoriuose, kieme, valgykloje, tualetuose“, 75,2 proc. tėvų pritaria teiginiui: „Esu tikras, kad vaikas yra saugus mokykloje: jo niekas neskriaus ir nežemins“. Mokykloje nėra stendų, informuojančių apie vidaus bei išorės specialistų teikiamą pagalbą, tačiau 98,1 proc. mokinių teigia, kad auklėtoja (-s) rūpinasi klase, 72,4 proc. – turi pakankamai informacijos apie specialistų pagalbą. Ugdymo įstaigoje sudarytos sąlygos daugumos mokinių saviraiškai, asmenybės ugdymuisi ir bendruomeniškumo formavimuisi per įvairias neformaliojo švietimo, projektines veiklas. 2011–2012 m. m. įgyvendinta patyčių prevencijos programa „Olweus“, Sveikos gyvensenos programa (pagrindinio ugdymo pakopoje), atliktas tyrimas „Ką aš žinau apie psichotropines medžiagas ir jų poveikį“. STA duomenimis, 41,1 proc. mokinių teigia, kad priemonės prieš rūkymą yra veiksmingos. 62,6 proc. tėvų mano, kad mokykla daro viską, kad mokiniai nepradėtų gerti, rūkyti ir vartoti narkotikus. Aktyvūs, organizacinių gebėjimų turintys mokiniai save realizuoja dalyvaudami mokyklos savivaldoje. Stebint mokinius bei kalbant su jais paaiškėjo, kad dauguma jų yra mandagūs, geba tinkamai bendrauti tarpusavyje ir su aplinkiniais.

Pedagoginė, psichologinė ir socialinė pagalba vidutiniška.

Pokalbiai su mokytojais, Metodinės tarybos bei VGK nariais parodė, kad pagalba mokantis teikiama. Tačiau daugumoje vertintų pamokų stebėta, jog parinkti mokymo metodai ir mokymas retai diferencijuoti bei individualizuoti atsižvelgiant į skirtingus mokinių gebėjimus ir galimybes. Pamokose dominavo individualus konsultavimas, kai užduotis mokiniai atliko savarankiškai, galimos pagalbos poreikis menkai planuotas. STA duomenimis, 90,5 proc. mokinių pritaria teiginiui: „Jeigu nesuprantu temos, visuomet galiu klausti mokytojų, nueiti į konsultacijas“, tačiau Seniūnų tarybos atstovai ir pavieniai kalbinti mokiniai tokių atvejų nepaminėjo. 83,5 proc. tėvų teigia, kad jei vaikas ko nors nesupranta, visada gali pasiaiškinti pamokų ar konsultacijų metu, o 60 proc. tėvų yra patenkinti pagalba, kurią mokykla teikia vaikui, jam mokantis. 13 proc. stebėtų pamokų išorės vertintojai fiksavo tikslingas ir veiksmingas konsultacijas, kurios kėlė mokymosi motyvaciją. Keliose pamokose reikalinga pagalba nebuvo suteikta. 8 lentelėje pateikti pagalbos mokantis apibendrinti vertinimai.

Pagalbos mokantis stebėtose pamokose apibendrinti vertinimai

8 lentelė

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
12 pamokų (13,1 proc.)	24 pamokos (26,1 proc.)	50 pamokų (54,3 proc.)	6 pamokos (6,5 proc.)

Iš 8 lentelės duomenų matyti, kad daugiau nei pusėje stebėtų pamokų pagalba mokantis vertinama patenkinamai, 6,5 proc. – prastai ir tik 39,2 proc. – gerai ir labai gerai.

Ugdymo įstaigoje direktoriaus pavaduotojams bei klasių auklėtojams gerai žinomas mokinių socialinis kontekstas. Tačiau neseniai šioje mokykloje dirbanti socialinė pedagogė tik susipažįsta su bendruomene, planuoja savo veiklą, vykdo keletą tyrimų. Ji atsakinga už mokinių lankomumą ir

nemokamo maitinimo organizavimą. Dėl sumažėjusio mokinių skaičiaus šiais mokslo metais panaikintas psichologo etatas. Psichologinę pagalbą pagal savo kompetencijas teikia klasių auklėtojai, mokytojai, bendradarbiaujama su Pedagogine psichologine tarnyba. Pasak mokyklos vadovų, klasių auklėtojų bei mokytojų, pasikeitus situacijai mokykloje kuriamas naujas socialinės ir psichologinės pagalbos teikimo modelis.

Specialiųjų mokymosi poreikių tenkinimas vertinamas patenkinamai. Mokykloje dirba specialusis pedagogas ir logopedas (po 0,5 etato). V GK 2012–09–04 posėdžio nutarimu Nr. 1 logopedė ir specialioji pedagogė, atsižvelgdamos į mokinių poreikius teikia pagalbą mokiniams pamokų ir ne pamokų metu. Išorės vertintojai užfiksavo, kad dauguma logopedo užsiėmimų vyksta pamokų metu: antrą pamoką pirmadieniais (4 kl. mokiniams) ir penktadieniais (3 kl. mokiniams) per lietuvių kalbos pamokas, ketvirtą pamoką trečiadieniais (3 kl. mokiniams) per dailės ir technologijų pamoką ir per klasės valandėlę (1 kl. mokiniams), penktą pamoką antradieniais (2b kl. mokiniams) per kūno kultūros pamoką. Toks mokyklos sprendimas nesudaro galimybių logopedo užsiėmimus lankantiems mokiniams įgyvendinti ugdymo planą. Stebėtų specialiųjų pamokų metu užfiksuotas mokinių poreikius tenkinantis ugdymas: pakankamas dėmesys skirtas pamokos planavimui, pažangos siekimui, mokinių poreikius tenkinančios aplinkos kūrimui (naudota kompiuterinė programa, dalomoji medžiaga), kryptingos ir sistemingos pagalbos teikimui. Skiriant individualias užduotis, atsižvelgta į kiekvieno mokinio gebėjimus, pasiekimai ir pažanga vertinti nuolat, teikiant mokiniui gerai suprantamą grįžtamąją informaciją. Mokyklos Vaiko gerovės komisija informuoja mokytojus apie planuojamus mokinių poreikių vertinimus Pedagoginėje psichologinėje tarnyboje, svarsto ir priima sprendimus dėl netinkamo mokinių elgesio, pamokų nelankymo. Šiuo metu bendrojo ugdymo klasėse mokoma 11 mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių. Iš jų 2 nežymiai sutrikusio intelekto mokiniai turėtų būti ugdomi pagal individualizuotas Bendrąsias programas, tačiau jiems atskiros programos nerengiamos, o 2012–08–30 Mokytojų tarybos posėdžio Nr. 3 nutarimu mokytojai ilgalaikiuose planuose numato individualius gebėjimus specialiųjų ugdymosi poreikių mokiniams. Ugdomoji veikla sutrikimų turintiems mokiniams individualizuota skiriant atskiras užduotis tik keliose stebėtose pamokose, tačiau ir jose mokiniai per menkai įtraukti į bendrą klasės veiklą, nepakankamai vertinti šių mokinių pasiekimai bei teikta grįžtamoji informacija apie jų asmeninę sėkmę pamokoje.

Gabių ir talentingų vaikų ugdymas nesisteminis. Gabių mokinių ugdymo tvarkos mokykloje nėra, šių mokinių poreikiai ugdymo įstaigoje tenkinami siūlant jiems įvairias neformaliojo švietimo veiklas. Mokiniai sudarytos geros sąlygos realizuoti savo gebėjimus būreliuose, įvairiuose projektuose, meno ir sporto mokyklose. 2011–2012 m. m. veikė 2–3 klasių „Smalsučių klubas“. Dalyvaujant savivaldoje mokiniai gali sėkmingai ugdytis iniciatyvumą ir kūrybiškumą. Gerų rezultatų pasiekę mokiniai yra skatinami pagyrimo raštais, padėkomis, dovanėlėmis. Pereitų mokslo metų mokyklos veiklos prioritetas – ugdymo kokybės gerinimas, atkreipiant dėmesį į gabių mokinių žinių ir gebėjimų vertinimą. Tuo tikslu mokykloje vyko seminarų ciklas „Gabiųjų ugdymo akademija“ (lektorė – psichologijos magistrė Virginija Servutienė). Tačiau gabiųjų mokinių ugdymas pamokose neišskirtinis. Mokytojai stebėtose pamokose nepakankamai tenkino gabiųjų mokinių ugdymosi poreikius parinkdami diferencijuotas ir individualizuotas užduotis, iš dalies tinkamai taikydami aktyvaus mokymosi galimybes. Dalyje stebėtų pamokų gabesniems mokiniams darbo tempas buvo per lėtas, trūko papildomų užduočių, jie nuobodžiavo. Namų darbai dažniausiai užduoti visiems vienodi. Tinkamus diferencijavimo pavyzdžius išorės vertintojai užfiksavo informacinių technologijų 11 kl., matematikos 10 ir 8 kl. pamokose. Mokytojai su gabesniais mokiniams savo iniciatyva dirba papildomai, rengia juos olimpiadoms. Mokykla dalyvauja projekte „Gabių mokinių atpažinimas: psichologinių instrumentų standartizavimas ir taikymas“, kurį vykdo Kretingos pedagoginė-psichologinė tarnyba, bendradarbiaudama su Vilniaus universitetu. Vertintojai pastebi, kad parenkant sudėtingesnes užduotis, spartinant darbo tempą, keliant aukštesnius lūkesčius gerai besimokantiems mokiniams, gerėtų jų pasiekimai, stiprėtų motyvacija bei didėtų pasitikėjimas savimi.

Pagalba planuojant karjerą vertinama patenkinamai. Seniūnų tarybos, direktorės pavaduotojos ugdymui, tėvų bei pavienių mokinių teigimu, pagalbą renkantis mokyklą teikia klasių vadovai, didelį vaidmenį vaidina tėvai. Mokykloje už profesinį švietimą atsakinga socialinė pedagogė, kuri 10 klasės mokiniams pavasarį atlieka Holando testą. Organizuojant profesinio švietimo prisideda bibliotekininkė – mokyklos bibliotekoje yra sukaupta informacijos apie profesinį švietimą: segtuvas su mokyklų elektroniniais adresais, profesinių mokyklų informaciniai lankstinukai, knyga „Profesijos vadovas“. Atskira patalpa skirta profesinio informavimo taškui (toliau – PIT), kuriame įrengta viena kompiuterizuota darbo vieta, kuklus informacinis standas. Direktorės pavaduotojos ugdymui, Seniūnų tarybos bei pavienių mokinių teigimu, PIT nėra efektyvus – 2011–2012 m. m. vykdyto įsivertinimo metu jo veikla nurodyta kaip trūkumas. Mokyklos interneto svetainėje skelbiama aukštųjų mokyklų informacija abiturientams. Mokinių tėvai prisideda prie karjeros planavimo: organizuoja išvykas į savo darbo vietas, bendrauja su mokiniais, skaito jiems pranešimus. Ugdymo įstaigoje organizuojami susitikimai su buvusiais mokiniais, mokykla bendradarbiaujama su Šiaulių universitetu, Palangos verslo mokykla, Kretingos verslo ir technologijų mokykla.

Mokykloje kuriama bendravimo ir bendradarbiavimo su tėvais sistema. Planuojami ir organizuojami klasių susirinkimai, kuriuose aptariami su mokinių ugdymu susiję klausimai. Tėvai į mokyklą atvyksta individualių pokalbių, kurie vyksta neformalioje aplinkoje, su mokytojais ir specialistais. Dalis tėvų dalyvauja mokyklos renginiuose, projektuose, akcijose bei prisideda juos rengiant. Dauguma jų nurodo, kad artimas bendravimas padeda operatyviai spręsti kilusias mokymosi ar elgesio problemas. Pokalbio su tėvais metu paaiškėjo, kad jiems pakanka mokyklos teikiamos informacijos apie ugdymo organizavimą bei mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimą, tėvai yra patenkinti šios informacijos kokybe, tačiau norėtų kokybiškų švietimo renginių pedagoginėmis, psichologinėmis temomis.

5. MOKYKLOS STRATEGINIS VALDYMAS

Mokyklos strateginis valdymas geras. Iš bendro šios veiklos srities konteksto išsiskiria mokyklos savęs vertinimas, šis mokyklos veiklos aspektas yra vertinamas patenkinamai ir turėtų būti plėtojamas ir stiprinamas.

Mokyklos strategija tinkama 2007–2013 metų mokyklos strateginis planas yra parengtas vadovaujantis steigėjo reikalavimais, suderintas visais lygmenimis, patvirtintas mokyklos vadovo. Ugdymo įstaigos bendruomenė turi galimybių susipažinti su mokyklos vizija, misija, filosofija interneto svetainėje (www.vydmantumokykla.lt). Mokyklos strategiją rengė darbo grupė, kurią sudarė mokytojai, mokiniai, mokinių tėvai. Pokalbiai su mokyklos bendruomenės atstovais atskleidė, jog dėl strateginių mokyklos veiklos tikslų ir uždavinių tartasi darbo grupėje, metodinėse grupėse. Plane atskleisti mokyklos strateginiai tikslai, pateikti jų aprašymai, išteklių poreikis, numatyti uždavinių vertinimo rodikliai. Tvirtinant strateginį planą numatyta ir jo stebėsenos darbo grupė bei plano įgyvendinimo procedūros, tačiau pastaraisiais metais plano įgyvendinimas nebuvo vertinamas. Planuojant mokyklos veiklą stengiamasi bendradarbiauti įvairiais lygmenimis – mokinių, mokytojų, administracijos, savivaldos institucijų. Paminėtina rajono savivaldybės švietimo skyriaus pagalba planuojant mokyklos veiklą (pvz., rengiant ugdymo planą, metinį veiklos planą). Mokyklos bendruomenė nusiteikimas aktyviai dalyvauti planuojant veiklą išryškėjo išorės vertintojų susitikime su 2012 metais sudaryta Mokyklos taryba. Mokyklos administracija siekia įtraukti daugumą mokytojų į planavimo procedūras.

Mokyklos strateginio planas detalizuojamas metiniame veiklos plane, kurį rengiant atliekama ankstesnių metų veiklos plano analizė, siekiama dermės su ankstesnių metų planu, šalies ir rajono švietimo politika. Strateginis planas parengtas prieš 5 metus, o pastaraisiais metais pasikeitė mokyklos vadovas, išryškėjo nauji strateginiai siekiniai, veiklos uždaviniai. Be to, pastaraisiais metais nevykdomas ir veiklos kokybės įsivertinimas, todėl dabarties mokyklos veiklos

uždaviniams trūksta pagrįstumo. Kaip jau minėta, 2007 metais mokyklos strateginio plano įgyvendinimo priežiūrai buvo sudaryta darbo grupė, kuri vertino strateginio plano įgyvendinimą, tačiau pastaraisiais metais mokyklos strateginis planas nekoreguojamas. Metinių planų įgyvendinimo analizė vykdoma.

Mokyklos veiklos kokybės įsivertinimas yra patenkinamas. Veiklos kokybę ugdymo įstaiga įsivertina nuo 2004 metų. Mokyklos pateiktų įsivertinimo dokumentų analizė atskleidė, kad iki 2011–2012 mokslo metų bent formaliai vykdytos visos numatytos veiklos įsivertinimo procedūros – buvo sudaroma įsivertinimo grupė, atliekamas platusis įsivertinimas, giluminis pasirinktos srities vertinimas, gauti rezultatai pristatomi bendruomenei, panaudojami planavimui. 2008 metais mokyklos veiklos įsivertinimo veiksmingumą tikrino Kretingos rajono savivaldybės švietimo skyrius. Tačiau 2012–2013 mokslo metais veiklos kokybės įsivertinimo grupė nesudaryta ir mokyklos įsivertinimo procesai nevykdyti. Pokalbis su direktorės pavaduotojomis ugdymui atskleidė, kad dalis mokytojų nenoriai dalyvauja veiklos įsivertinime (motyvai: „esame nedidelė mokykla, problemos žinomos“, „įsivertinimo procesą skeptiškai vertina profsąjungos“, „įsivertinimo nepalaikė ankstesnis mokyklos vadovas“). Iki 2012 metų mokykla savo veiklą įsivertino naudodamasi Bendrojo lavinimo mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo rekomendacijomis, tačiau dokumentų analizė, pokalbiai su bendruomenės atstovais atskleidė, kad įsivertinimas buvo vykdomas nesusitarus, kas mokyklai yra vienos ar kitos srities kokybė, t.y. nebuvo kuriamos iliustracijos, todėl lygių priskyrimas gautiems duomenims neturėjo pagrindo. Nustatyta, kad mokykloje pagal poreikį atliekami įvairūs tyrimai ir apklausos mokyklos veiklos, socialinio problemų, kvaišalų vartojimo klausimais, vykdoma ugdymo proceso priežiūra, veiklos stebėseną, adaptacijos, mokinių mokymosi krūvio tyrimai, planų SSGG analizės ir pan. Gauti duomenys taip pat naudojami planuojant mokyklos veiklą. Pažymėtina, kad mokyklos atliekami įvairių veiklų ir planų įsivertinimai bei kiti tyrimai galėtų būti labiau sistemingi ir suprantami kaip visos mokyklos įsivertinimas. Remiantis surinkta informacija daroma išvada, kad mokyklos įsivertinimas yra tobulintina veiklos sritis. Išorės vertintojų komanda siūlo mokyklos bendruomenei atnaujinti mokyklos įsivertinimo vykdymą, tobulinti įsivertinimo procedūrų optimizavimą, veiksmingumą ir nuoseklumą, o įvairių vertinimų (vidaus ir išorės) metu surinktą informaciją apibendrinti, analizuoti ir panaudoti mokyklos veiklos tobulinimui. Tikėtina, kad tai mokyklos bendruomenę telktų bendram darbui ir įtikintų šių procesų naudą.

Vadovavimo stilius vertinamas gerai. Mokyklai nuo 2012 m. lapkričio 2 d. vadovauja direktorė Asta Burbienė, nuo 2012 m. rugpjūčio 1 d. iki naujos direktorės paskyrimo mokyklai vadovavo pavaduotoja ugdymui Bronė Kietelytė. Pokalbiai su mokyklos bendruomenės nariais atskleidė, kad pastaruoju metu keičiantis įstaigos vadovams mokyklos valdyme vyksta pokyčiai. Pasak jų, valdymas mokykloje tampa demokratiškesnis. Sprendimus mokykloje pradeda priimti kolegialiu būdu. Pokalbis su naująja mokyklos vadovė atskleidė nusiteikimą santykius su darbuotojais, mokiniais ir jų tėvais grįsti savitarpio supratimu bei pasitikėjimu, vykdyti komandinį darbą. Kad tokie pokyčiai vyksta, patvirtino pokalbiai su Seniūnų tarybos ir Mokyklos tarybos atstovais. Į mokyklos savivaldą nuo šių mokslo metų įtraukti tėvai. Pokalbyje su Seniūnų taryba akcentuota aktyvi mokinių savivaldos veikla. Partnerystei stengiamasi pasitelkti vietos bendruomenę. Įvertinusi mokyklos valdyme vykstančius pokyčius išorės vertintojų komanda konstatuoja, kad pastaruoju metu aktyvi savivaldos institucijų veikla ryškėja kaip stiprioji mokyklos veiklos sritis, kurią ir toliau tikslinga palaikyti.

Atsinaujinusi mokyklos vadovų komanda geba inicijuoti įvairias su ugdymu ir mokyklos valdymu susijusias veiklas, panaudojant darbuotojų stiprybes, tikslingai motyvuoti juos veiklai. Pokalbiai su mokyklos bendruomenės nariais atskleidė, kad mokykloje tinkamai deleguojami įpareigojimai, organizuojamas pedagoginio ir aptarnaujančio personalo darbas. Organizuojant mokyklos veiklą objektyviai vertinama mokyklos padėtis, socialinis kontekstas, atsižvelgiant į tai skatinamos ir remiamos iniciatyvos. Iš pokalbių su mokiniais, Mokyklos taryba paaiškėjo, kad į vadovus nebijoma kreiptis pagalbos. Metodinės tarybos nariai susitikime su išorės vertintojais teigė,

jog sudaromos sąlygos kiekvienam mokytojui siūlyti ir įgyvendinti iniciatyvas, tačiau kartu paminėtina, kad Metodinės tarybos veiklą būtina aktyvinti. Lyderiai – aktyvieji mokytojai (dažnai buvo minimi geografijos, istorijos, matematikos, informacinių technologijų mokytojai) teikia siūlymus dėl mokyklos kaitos planavimo, dalyvauja mokyklos savivaldos institucijų, darbo grupių veikloje, padeda kolegoms.

Personalo valdymas yra geras. Mokykloje dirba pakankamai kvalifikuotų mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų (išskyrus psichologą, kurio etatas panikintas nuo 2012 m. rugpjūčio 31 d. dėl sumažėjusio mokinių skaičiaus), kurie turi reikiamą išsilavinimą ir kvalifikaciją. Pakankamas ir aptarnaujančio personalo skaičius bei kvalifikacija. Darbuotojų kaita nedidelė – pokyčiai vyksta darbuotojams sulaukus pensijinio amžiaus, keičiant gyvenamąją vietą, išeinat vaiko priežiūros atostogų. Esant poreikiui darbuotojai priimami teisės aktų nustatyta tvarka. Pažymėtina, kad pasitikėjimą mokyklos mokytojais kaip gerais dalyko specialistais teigiamai įvertino 95,8 proc. tėvų, dalyvavusių Nacionalinės mokyklų vertinimo agentūros rengtoje apklausoje apie mokyklos veiklą. Pasitikėjimą mokytojais kaip gerais specialistais išskyrė mokinių tėvų atstovai, dalyvavę susitikime su išorės vertintojais. Apie savo mokytojus, kaip gerus mokomųjų dalykų specialistus, visada pasiruošusius padėti, patarti vertintojams kalbėjo ir mokiniai. Išorinio vertinimo metu surinkti duomenys patvirtina vertintojų išvalgą, kad personalo komplektavimas mokykloje yra tinkamas ir gali būti traktuojamas kaip vienas stipriųjų mokyklos veiklos aspektų.

Mokyklos administracija pagarbiai bendrauja su mokytojais, pedagoginę pagalbą teikiančiais specialistais, aptarnaujančiu personalu. Tokį vertinimą pagrindžia pokalbiai su mokyklos bendruomenės nariais. Pasak mokyklos vadovų, mokytojai skatinami už gerus veiklos rezultatus. Skatinimo formos – padėka žodžiu arba raštu, mokslo metų pabaigoje mokytojams organizuojama išvyka, kurioje kviečiami dalyvauti ir aplinkos darbuotojai, ikirikiziniu laikotarpiu taikytas ir finansinis skatinimas. Mokytojų pedagoginės veiklos jubiliejinės sukaktys paminimos Mokytojo dieną. Mokytojų veikla vertinama ne pagal numatytus kriterijus, o pagal veiklos rezultatus. Mokytojams sudaromos sąlygos tobulinti savo kvalifikaciją, o siekiant atestuotis aukštesnei kategorijai riboja mokyklos finansinės galimybės (mokinio krepšelio lėšų trūkumas). Paminėtina, kad yra mokytojų bei mokyklos vadovų mokykloje ir už jos ribų vykdančių patirties sklaidą. Pradedantiems dirbti mokytojams pagalbą teikia pavaduotojos ugdymui, metodinės grupės.

Mokykloje darbas organizuojamas komandiniu principu. Mokytojai dirba metodinėse grupėse, projektams vykdyti, dokumentams parengti suburiamos darbo grupės. Ugdymo įstaigoje veikia nuolatinės ar konkrečiam darbui atlikti suburiamos darbo grupės. Tačiau ne visuomet suburiant darbo grupes tinkamai panaudojama mokytojų patirtis (pavyzdys – labai svarbi instirucija Metodinė taryba). Mokykloje parengti visų darbuotojų pareigybių aprašymai, darbuotojai su jais susipažinę. Mokytojams darbo krūvį stengiamasi skirstyti tarantis metodinėse grupėse, atsižvelgiant į kvalifikaciją ir kompetencijas bei siekiant užtikrinti 18 kontaktinių valandų darbo krūvį per savaitę. Dar vienas kriterijus – siekis išlaikyti tęstinumą ir perimamumą (nuo 5 iki 12 klasės). Pokalbiai su mokyklos bendruomenės nariais, mokyklos aplinkos stebėjimas išorinio vertinimo metu leidžia daryti išvadą, jog aptarnaujančio personalo įnašas užtikrinant ugdymo procesą tinkamas. Darbuotojai atsakingai vykdo savo pareigas, užtikrina saugią, švarią, tvarkingą ir svetingą aplinką. Estetiškai tvarkoma mokyklos aplinka ir patalpos. Aptarnaujantis personalas teigė, kad jų darbą vertina ir kontroliuoja direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams. Už gerą darbą darbuotojai skatinami rašytinėmis padėkomis švenčių ar jubiliejų proga, dažniau – padėkos žodžiu.

Materialinių išteklių valdymas geras. Iš apibendrinto šios temos veiklos rodiklių vertinimo išsiskiria aplinkos jaukumas, kuri vertinamas labai gerai. Mokymo lėšų, skiriamų mokyklai pagal mokinio krepšelio metodiką, 2012 metais trūko (mokyklai, turinčiai 312 mokinių, ši metodika nepalanki). Paminėtinos direktoriaus pavaduotojos ugdymui (laikiniai atlikusios direktoriaus funkcijas) B. Kietelytės pastangos subalansuojant 2012 metų mokyklos biudžetą. 2012 m. rugsėjo 1 d. mokinių skaičiui sumažėjus iki 298 mokinių 2013 metais mokinio krepšelio lėšų mokyklai bus skiriama pakankamai. Pagirtinos mokyklos pastangos racionaliai ir tikslingai naudoti lėšas (pvz.,

neformaliajam švietimui panaudotos visos valandos). Šios mokyklos pavyzdys dar kartą iliustruoja mokinio krepšelio metodikos netobulumą. Steigėjo skiriamas finansavimas ugdymo aplinkai patenkina minimalius įstaigos poreikius. Skiriamos lėšos tvarkomos pagal valstybės ir savivaldybės numatytą panaudojimo tvarką (nei valstybės, nei savivaldybės kontrolė pažeidimų nėra fiksavusi.). Mokykla geba sėkmingai pritraukti nebiudžetinių lėšų. Pagal gyventojų pajamų mokesčio įstatymą gaunamų lėšų naudojimą tvarko mokyklos rėmimo fondas. Lėšos pritraukiamos ir kryptingai naudojamos mokyklos vadovams ir mokytojams dalyvaujant įvairiuose rajono, šalies ir tarptautiniuose projektuose. Pritraukiamos lėšos skiriamos ugdymo aplinkos kokybei gerinti. Įvertinę surinktą informaciją išorės vertintojai daro išvadą, kad lėšų planavimas ir valdymas yra stiprusis mokyklos veiklos aspektas.

Dauguma mokyklos baldų yra geros kokybės, atnaujinti, tačiau tikslinga būtų atnaujinti baldus pradinėse klasėse senus suolus pakeičiant šiuolaikiškais, reguliuojamo aukščio, kurie būtų estetiški ir tausotų mokinių sveikatą. Mokykla turi biblioteką, skaityklą. Bibliotekoje sukauptas pakankamas vadovėlių fondas, tam naudojamos mokinio krepšelio ir mokyklos paramos fondo lėšos. Mokykloje yra aptarta vadovėlių užsakymo ir aprūpinimo jais tvarka. Vadovėliai užsakomi pagal metodinių grupių pageidavimus. Mokyklos bibliotekoje diegiama MOBIS programa. Biblioteką ir skaityklą praturtino dalyvavimas mokyklų tobulinimo programos (MTP plius) projekte „Bendrojo lavinimo mokyklų modernizavimas“. Ugdymo įstaiga taip pat dalyvavo ir kitame šios programos projekte – „Bendrojo lavinimo mokyklos modernizavimas“. Dalyvavimas projektuose prisideda prie materialinių išteklių gausinimo. Išorinio vertinimo metu pamokose buvo vertinamas patalpų tinkamumas mokytis, jaukumas, estetiškumas, informacijos šaltinių ir mokymosi priemonių kiekis, tinkamumas ir panaudojimo veiksmingumas, racionalus erdvių, patalpų pritaikymas ir naudojimas ugdymo procesui (žr. 9 lentelę).

Mokymosi aplinkos stebėtose pamokose apibendrinti vertinimi

9 lentelė

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
22 pamokos	42 pamokos	26 pamokos	2 pamokos
(24 proc.)	(46 proc.)	(28 proc.)	(2 proc.)

Šis pamokos veiklos aspektas, kaip stiprioji pamokos dalis, išorės vertintojų mokytojams išskirtas 35 stebėtose pamokose. Tikslingas aplinkos, išteklių, šaltinių, IKT panaudojimas stebėtas lietuvių k. 4, 7, 10 kl., matematikos 6, 12 kl., anglų k. 9 kl., tikybos 2a kl., pasaulio pažinimo 2b kl., biologijos 2b kl. pamokose. Mokykloje išskirtinai veiksmingai ir kryptingai IKT naudoja geografijos, istorijos, matematikos mokytojai, pagalbą kolegoms teikia informacinių technologijų mokytojas – ši patirtis skleistina už mokyklos ribų. Vizito mokykloje metu pastebėta, kad naudojant IKT ugdymo procese stiprėjo daugumos mokinių mokymosi motyvacija. Informacijos šaltinių, vaizdinių priemonių panaudojimas pamokose sutelkė mokinių dėmesį, kūrė įvairovę, padėjo geriau suvokti mokomąją medžiagą.

Ugdymo procesas, kultūros ir sporto renginiai vyksta saugioje ir jaukioje mokyklos aplinkoje. Patalpos atitinka higienos reikalavimus, pritaikytos mokyklos specifikai. Mokymosi vietų mokiniams ir darbo vietų visiems mokytojams pakanka. Įrengti patogūs dalykų, paruošiamieji kabinetai, dirbtuvės. Yra netradicinių kabinetų – istorijos ir geografijos kabinetai įrengti kaip auditorijos, savita poilsio patalpa skirta mokytojams. Pastato būklė (renovuotas 2004 metais) ir estetinis vaizdas labai geri. Mokyklos aplinka kruopščiai prižiūrima ir puoselėjama